

piu". La interpretà la banda dels seus condeixebles i el petit Serra la va dirigir enfilat dalt d'un tamboret.

A l'any 1890, quan només tenia 16 anys, fundà junt amb el seu germà Miquel la cobla La Principal de Peralada, al front de la qual va actuar durant una vintena d'anys, seguint-lo en el càrrec de director el mestre Josep Blanch de Castelló d'Empúries, on per cert fa uns mesos es celebrà un homenatge a la seva memòria.

Després d'uns anys passats a Figueres, on dirigí l'orfeó "Art i Pàtria", en Josep Serra es traslladà a Barcelona, on l'any 1924 passà a dirigir la Cobla Barcelona en la que actuà fins l'any 1935, morint-hi el 14 de febrer de l'any 1939.

Gràcies a l'amabilitat de la seva nora, Margarida Lloansí, vídua d'en Joaquim Serra i filla d'un antic component de la Cobla de Peralada, he pogut fullejar el catàleg on en Josep Serra des de l'any 1894 anà anotant curosament, dia per dia, les 363 obres que sortiren de la seva ploma, entre elles 251 sardanes. La seva fecunditat era tan prodigiosa, que hi ha mesos que hi consten anotats set o vuit títols. Aquesta producció es molt desigual en quant a la qualitat, sobretot les dels primers anys, que es resenten de la influència perniciosa de l'època. Malgrat això, la seva obra en conjunt és admirable i la seva notabilíssima intenció i el gran coneixement que tenia de l'instrumental de la cobla, mes que els escassos coneixements que havia pogut aprendre a l'Escola Comtal de Peralada foren els que li permeteren arribar a compondre obres veritablement mestres en el seu gènere.

Les seves sardanes —generalment d'una gran simplicitat d'estructura— amarades d'una serena nostàlgia i d'una mesurada alegria, poden considerar-se com el prototipus de la sardana clàssica. Els romàntics cants de tenora que constitueixen una de les troballes característiques d'en Pep Ventura, troben en Josep Serra un dels seus més genuïns successors.

Però malgrat que fa una cinquantena d'anys les sardanes d'aquest compositor formaven part del repertori de totes les nostres cobles, actualment son poc menys que desconegudes, degut en gran part a que —igualment com succeeix amb les d'en Pep Ventura—, la sardana ha sofert una evolució dinàmica en la manera de ballar-la que és la causa de que moltes de les sardanes d'aquella època no satisfacin avui el gust de les noves generacions avesades al constant esperonament del ritme de les sardanes actuals, en les quals, els darrers vestigis d'un probable ritm mil·lenari han cedit davant els imperatius corporals del ball.

Indubtablement, les sardanes d'aquella època es troben molt més a prop del concepte maragallà que no pas les actuals.

Quants idil·lis s'havien teixit en les nostres places al so de les sardanes d'en Serra de Peralada! Quants vells empordanesos sentirien bategar amb més força el cor al màgic conjur d'alguna de les oblidades sardanes d'en Josep Serra!

Recordo que el meu pare, en els seus darrers anys, encara em cantava amb veu tremolosa per l'emoció un emotiu cant de tenora d'una